

TRZEŹWOŚĆ

MIESIĘCZNIK ILUSTROWANY, ORGAN POLSKIEGO
TOWARZYSTWA WALKI Z ALKOHOLIZMEM

„TRZEŹWOŚĆ“

Abstynenckiej Ligi Kolejowców, Koła Lekarzy
Abstynentów i Wileńskiego Towarzystwa walki
z alkoholizmem i innymi nałogami „Mens“

pod red. JANA SZYMAŃSKIEGO

Rocznik X

za rok 1935

W A R S Z A W A

1 9 3 6

115075

5022

11 w sop. 1835

ARTYKUŁY

(liczby w nawiasach oznaczają N. N. pisma).

	<i>Str.</i>
BORKOWSKI WIKTOR. — Przemówienie na Akademii Żałobnej ku uczczeniu s. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego. (5)	180
CHODZKO WITOLD. — Przemówienie na zamknięciu IX Kursu alkoholologii. (1)	2
CZERWIŃSKI STANISŁAW. — Zazdrość, jako afekt patologiczny na tle alko- holizmu. (11 — 12)	492
DAUPHIN PAUL. — Sport i alkoholizm. (10)	405
FUNDOWICZ STEFAN. — Działalność przychodni przeciwalkoholowej w Bia- łymstoku. (10)	415
GODLEWSKI MICHAŁ. — Przemysł alkoholu i tajne gorzelnictwo w Polsce. (11 — 12)	563
GOGULSKA HELENA. — Alkoholizm, a praca społeczna nauczyciela. (11—12)	516
HERCOD ROBERT. — Współczesne kierunki światowego ruchu przeciwko- holowego. (11 — 12)	481
HRUZEWICZ - NECZAJ JAROSŁAW. — Lecznictwo nałogowców niepopraw- nych. (8 — 9)	318
IŻYCKI ALEKSANDER. — Mróz. (1)	13
— Jaka jest rada, aby nauczyciele nie bili uczniów. (2)	57
— Aktualne zagadnienie. (3 — 4 i 5)	111, 199
— Nowe prawo w Szwecji. (6 — 7)	244
— Słowianie i Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy. (8 — 9) ..	333
— Jak odbywają się wybory. (10)	412
— Hr. Witte na inspekcji. (11 — 12)	503
KIELANOWSKI TADEUSZ. — Sport a alkoholizm. (2)	50
KLIMOWICZ MICHAŁ. — Przez pryzmat sądu. (3—4, 5, 6—7, 8—9, 10, 11—12)	140, 212, 262, 364, 442,
— Wieści ze Świnacka. (8 — 9)	385
KUROPATWIŃSKA MARJA. — Ogrody działkowe, ich społeczne znaczenie i ro- la w walce z alkoholizmem. (11 — 12)	509
ŁUNIEWSKI WITOLD. — Prawo niemieckie o zapobieganiu potomstwu, obcią- żonemu chorobami dziedzicznymi. (5)	182
MICHAŁOWICZ MIECZYŚLAW. — Przykład w wychowaniu. (2)	49

MORACZEWSKI JERZY. — Z psychologii źródeł alkoholizmu. (5)	222
NELKEŃ JAN. — Antyalkoholizm wielkiego człowieka. (Cieniom Augusta Fo- la). (11 — 12)	486
NOCZNIKI TOMASZ. — O różnych karczmach słów kilkoro. (5)	193
— Rodzina w walce z alkoholizmem. (8 — 9)	320
— Idea trzeźwości w Polsce. (10)	409
— Nieprawdopodobne, a jednak prawdziwe. (11 — 12)	499
PAMIĘCI PIERWSZEGO MARSZAŁKA POLSKI JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO. — Orędzie i mowa Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. (5)	177
PIENKOWSKI STEFAN K. — Narkomanja, jako jedna z fałszywych dróg wy- zwolenia. (8 — 9)	305
SIERADZKI W. — Alkohol, a zwyrodnienie rasy. (10)	402
SKIBA MIKOŁAJ. — Alkohol, a długość życia. (6—7)	269
— Spożycie alkoholu w Polsce w latach ostatnich. (11 — 12)	550
STYPUŁKOWSKI STANISŁAW. — Środowisko — dziedziczność i alkoholizm. (3 — 4)	100
SZEMPLIŃSKI STEFAN. — Młodzież szkolna, a alkohol. (5)	211
SZULC GUSTAW. — Alkohol, a zagadnienie wychowania fizycznego. (6 — 7)..	225
SZYMAŃSKA NAŁĘCZ - OSTROWSKA HANNA. — Z dziejów obyczaju w Pol- sce. (2, 3—4, 5, 6—7, 8—9, 10)	63, 126, 200, 245, 335, 433
— Ze zjawisk literackich. (1, 3—4, 10, 11—12)	18, 113, 419, 523
SZYMAŃSKI JAN. — Radosny sylwester. (1)	33
— Kilka uwag w sprawie projektu ustawy eugenicznej. (5)	191
— 200-lecie urodzin Ignacego Krasickiego. (5)	209
— Ignacy Krasicki o alkoholizmie. (6 — 7)	235
— XXI Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy w Warszawie w r. 1937. (8 — 9)	325
— Od Redakcji. (11 — 12)	632
WICHER WŁADYSŁAW. — Istota chrześcijańskiej trzeźwości. (3 — 4)	105
WŁADYCZKO STANISŁAW. — O alkoholizmie, jako czynniku zwyrodniają- cym. (3 — 4)	97
WOYTOWICZ - GRABIŃSKA WANDA. — Smutne oblicze wesołych świąt. (1)	10
ZAJĄCZKOWSKI HENRYK. — Z doświadczeń i obserwacyj nad lecznictwem alkoholików i narkomanów. (6 — 7)	230
— O ośrodkach pracy dla uleczonych nałogowców i o organizacji opieki poznakładowej. (8 — 9)	315

UTWORY LITERACKIE

BIERNACKI STANISŁAW. — Tak powinno być. (8 — 9)	321
— Ich sługa. (10)	408
— Alkohol. (11 — 12)	522
— Moloch. (11 — 12)	497
GOGULSKA HELENA. — Lato w Zakopanem. (8 — 9)	353
HERWICHOVA ZOFJA (KOSKOWA). — Jadzia. (1)	15
— Sobota. (2)	74
— Nie zliczyliśmy. (3 — 4)	122
— I pocóż? (8 — 9)	334

—	Niezadowolonym. (8 — 9)	334
—	Łańcuchy. (10)	424
—	A tymczasem. (11 — 12)	558
KACZMARCZYK CZESŁAW.	— Ecce Homo! (11 — 12)	520
KRZEPKOWSKA NELA.	— Zwycięstwo. (11 — 12)	587
—	Niech żyje „Trzeźwość“. (11 — 12)	594
LUXOWNA ROMA.	— O świcie. (1)	28
—	Właściwie o nic. (2)	78
—	Granica murzeń. (3 — 4)	144
—	Szalony Kurs. (5)	217
—	Omętka. (6 — 7)	275
MORACZEWSKA JADWIGA.	— Dziecko. (8 — 9)	328
SZEMPLIŃSKI STEFAN.	— Pijak (3 — 4)	123
—	Nawrócenie. (10)	429
ZAN A.	— Przyjacielska rozmowa. (11 — 12)	586

WALKA Z ALKOHOLIZMEM W POLSCE

ABSTYNEŃSKA LIGA KOLEJOWCÓW.	— (3 — 4, 6 — 7, 8 — 9)	164, 293	395
AKADEMJA TRZEŹWOŚCI W WARSZAWIE.	— (2)		83
DONIOSŁA UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ NACZELNEJ RADY ZDROWIA.	— (5)		224
KRECIŃSKA STANISŁAWA.	— Świetlica, biblioteka i czytelnia pism Tow. Trzeźwość. (11 — 12)		590
KURS ALKOHOLOGJI I AKADEMJA PRZECIWAŁKOHOLOWA W WILNIE.	(3 — 4)		153
X KURS ALKOHOLOGJI.	— Pismo okólne Min. O. S. i program Kursu. (10)		480
—	Sprawozdanie. (11 — 12)		620
PIERWSZY POLSKI ZJAZD ABSTYNEŃCÓW.	— Sprawozdanie (1)		29
SEKCJA DO WALKI Z ALKOHOLIZMEM PAŃSTWOWEJ NACZELNEJ RADY ZDROWIA.	— Sprawozdania: (3 — 4, 8 — 9)	161,	376
SWÓJ.	— List krakowski. (3 — 4)		150
SZYMAŃSKI JAN.	— Polskie ustawodawstwo przeciwalkoholowe. (2)		60
—	Kilka uwag w sprawie projektu ustawy przeciwalkoholowej. (5)		191
WYSTAWA PRZECIWAŁKOHOLOWA I KURS ALKOHOLOGJI W PŁOCKU.	(6 — 7)		284
ZJAZD DELEGATÓW OKRĘGÓW I KÓŁ ABSTYNEŃSKIEJ LIGI KOLEJOWCÓW.	(2)		87
ZJAZD DELEGATÓW KÓŁ TOW. „Trzeźwość“.	(3—4, 5, 6—7, 10)	166, 224, 286,	477

WALKA Z ALKOHOLIZMEM ZAGRANICĄ

BYSTRZEJEWSKA LEOKADJA.	— Międzynarodowy Kongres Kolejowców przeciwników alkoholu (8 — 9)		384
—	Niemiecki Zjazd przeciwalkoholowy. (10)		455
PRZEGLĄD ZAGRANICZNY.	— przez H. N.-O. S. (8—9, 10, 11—12),	392, 459,	616
SZWAJCARSKIE KOLEJE ZWIĄZKOWE W WALCE Z ALKOHOLIZMEM.	(2)		90

OGRÓDKI DZIAŁKOWE. — Ogródek pokazowy, praca w ogródku działkowym, zabawa na boisku. (11 — 12), ...	511, 513,	515
WEBER KAROL. — Walka z alkoholizmem wśród personelu szwajcarskich Kościół Związkowych. (1)		4
ZJAZD W MONTREUX. (10)		455

ZWALCZANIE NARKOMANIJ

DLACZEGO pod. M. S. (10)		428
POLSKI KOMITET DO SPRAW NARKOTYKÓW I ZWALCZANIA NARKOMANIJ. (Sprawozdanie) (11—12)		578
SOKALÓWNA MARJA. — Z frontu walki z narkomanjami. (10)		451
— Leczenie narkomanów w Stanach Zjednoczonych A. P. (11 — 12)		506
SZYMAŃSKI JAN. — Nowe niebezpieczeństwo. (1)		25

OCENY I SPRAWOZDANIA

DUCHOWICZ BRONISŁAW. — Recenzja. (8 — 9)		370
NOCZNIKI TOMASZ. — Popielisko — powieść Z. Herwichowej. (6 — 7) ..		241
ROSE MAKSYMILJAN. — List do Redakcji. (6 — 7)		269
SKIBA MIKOŁAJ. — U źródeł naszego ubóstwa. (8 — 9)		373
— Prawda w oczy, a p. mgr. Waszak. (11 — 12)		576
SOKALÓWNA MARJA. — Walka z narkomanją. (11 — 12)		574
SZYMAŃSKI JAN. — Pożyteczna broszura. (8 — 9)		372
— Jaka to literatura? (11 — 12)		569
— Harcerstwo i walka z alkoholizmem. (11 — 12)		575

R O Z M A I T E

ALKOHOLIZM W GDYNI. — (11 — 12)		584
BEERENBROUCK RUYSS DE. — Apel. (10)		401
BEKIER JERZY. — List do Redakcji. (11 — 12)		561
KRONIKA. — We wszystkich numerach, 45, 95, 172, na str. III. okładki Nr. 5, 302, 400, 479, 631		
KSIĄŻKI NADEŚLANE. — 1, 2, 3—4, 5, 6—7, 8—9, 11—12) — na drugiej stronie okładki.		
MORACZEWSKA JADWIGA. — Głos matki. (10)		423
NEKROLOGJA. — ś. p. Józef Męcina-Krzesz, Augustyn Kunsdorff, prałat Antoni Stychel. (1)		39
— ś. p. prof. dr. Kazimierz Karuffa-Korbutt, kanonik Jan Władziński. (3 — 4)		158
— ś. p. prof. dr. Władysław M. Kozłowski. (6 — 7)		282
PRZEGLĄD PRASY. — (1, 2, 3—4, 6—7, 8—9, 10, 11—12), 40, 93, 166, 297, 397, 471, 595		
SCEPTYK. — Wesoly kącik. (10)		450

JÓZEF PIŁSUDSKI. — Z przemówienia, wygłoszonego w Lublinie dn. 11.I. 1920 roku. (3 — 4)	97
— O wewnętrznej sile. (6 — 7)	225

RYSUNKI I WYKRESY.

AMERYKAŃSKIE PLAKATY PROPAGANDOWE.—Niech żyje ojczyzna! (10)	466
— Szynk zagraża dziecku. (10)	467
ARTYNIEWICZOWA KRYSZYNA. — Euforja. (10)	429
KACZMARCZYK CZESŁAW. — Rysunki. (1, 2)	str. 14, 58 59
— „Wódka grzeje, wódka chłodzi, wódka nigdy nie zaszkodzi“. (8 — 9)	322
— Ecce homo. (11 — 12)	521
TOPOLSKI FELIKS. — 5 ilustracyj do „Słownika Pijackiego“ Tuwima. (11—12), ...	570, 571, 572, 573
WYKRESY (3) statystyczne do art. „Alkohol, a długość życia“. (6—7)	271, 272, 273
WYKRES statyst. do art. o działalności przychodni przeciwalk. (10)	417

P O R T R E T Y

BEERENBROUCK RUYS DE. (10) wkładka na osobnej karcie przy str.	402
CHODZKO WITOLD. (1)	1
DAUPHIN PAUL. (10)	405
HERCOT ROBERT. (11 —12), wkładka na osobnej karcie przy str.	481
KARAFFA - KORBUTT. (3 — 4)	158
KRASICKI IGNACY. — Według sztychu A. Oleszczyńskiego. (5)	209
PIENKOWSKI STEFAN K. (8 — 9)	304
WEBER KAROL. (1)	7
WŁADZIŃSKI JAN. — (3 — 4)	160

F O T O G R A F J E

ABSTYNYENCKA LIGA KOLEJOWCÓW. — Prezydjum Zjazdu Delegatów Okręgów i Kół A. L. K. i zdjęcie ogólne. (2)	88, 89
— Jubileuszowe Walne Zgromadzenie Koła Lwowskiego A. L. K. (6—7)	295
— Wycieczka Koła Lwowskiego A. L. K. w Gdyni. (8 — 9)	396
— Pielgrzymka Koła A. L. K. Lwów na Sowińcu. (8 — 9)	395
AKADEMJA TRZEŻWOŚCI W WARSZAWIE. — Prezydjum Akademji, zdjęcie ogólne i dzieci ze świetlicy „Trzeźwości“ na Anopolu. (2)	84, 85, 86
KURS ALKOHOLOGJI W KRAKOWIE. — (3 — 4)	151
KURS ALKOHOLOGJI W WILNIE. (3 — 4)	155
X KURS ALKOHOLOGJI W WARSZAWIE. — (11 — 12)	623

PRZEMYT NARKOTYKÓW I TAJNE GORZELNICTWO. — Kamizelki do przemytu narkotyków, torpeda przemysłowa, katarynka, w której przemycono kokainę, tajna gorzelnia wraz z „personalem“, aparatura tajnej gorzelni. (11 — 12), ...	564, 566,	568
WYSTAWA I KURS ALKOHOLOGJI W PŁOCKU. — Organizatorzy i współpracownicy. Uczestnicy XV. Zjazdu Psychjatrów Polskich na uroczystości otwarcia wystawy. (6 — 7)	284,	285
ZE ŚWIACKA. — Z uroczystości poświęcenia odnowionej kaplicy zakładowej i kaplica w Świacku przed odnowieniem. (8 — 9)	388.	389
ZJAZD DELEGATÓW KÓŁ TOW. „TRZEZWOŚĆ“. — Sala obrad. dekoracja żałobna portretu ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego. (6 — 7), 289,		291
ZJAZD W MONTREUX dn. 1—4. IX. 1935 r. (10)		457

REDAKCJA: Warszawa, ul. Fałata 4 m. 1
(tel. 8.43.04).

ADMINISTRACJA: Warszawa, Rynek Staro-
miasta 38 (tel. 511-07) Konto
P. K. O. 270.